Sammanställning av svar från undersökning
Maj - Augusti 2020

Vilken framtid vill du ha på din landsbygd?

Publikation September 2020

European Leader Association for Rural Development
Brussels, www.elard.eu

SWEDISH PRESIDENCY 2020-2021

LUS LOKAL UTVECKLING SVERIGE

ReDR Red Española de Desarrollo Rural

elard@elard.eu www.elard.eu

Table of Contents

Metod **1**

Språk och sammanhang 1

Undersökningen 2

Deltagarna 2

Svaren **4**

Situationen för Europas landsbygder i framtiden 4

Viktigaste lokala servicen 5

Hur LEADER bidragit 6

Hur LEADER-metoden kan förbättras 8

Fritextsvaren 9

Slutsatser **9**

Bilaga 1. Resultat Sverige **12**

Sverige 12

Bilaga 2. Frågorna **25**

Metod

Undersökningen öppnade 6 maj 2020 och den 8 juni uppdaterades den till 21 olika europeiska språk. Resultaten i denna rapport sammanställdes den 27 augusti.

Språk och sammanhang

Frågorna utvecklades av det spanska LEADER-nätverket och utgår från problem och förutsättningar på de spanska landsbygderna. Då Europas landsbygder i många fall har liknande förutsättningar, beslutade ELARD General Assembly att även koppla på övriga medlemsländers landsbygder. Eftersom frågeformuläret redan var utformat behövde övriga medlemmar endast översätta undersökningen och därefter kunde den lanseras på 21 språk. Anledningen till att det endast blev 21 språk var en begränsning på webbplatsen, som köpts in av spanska LEADER-nätverket redan före beslutet om att genomföra undersökningen i hela Europa. Undersökningen spreds via ELARDs webbsida, nyhetsbrev och Facebook, men viktigast genom de nationella LEADER-nätverkens egna kanaler. Genom de nationella nätverkens insats kom det in svar från stora delar av Europa. Totalt inkom 3 436 svar från 26 länder.

Land	Antal svar	Andel svar	% av EUs invånare 1 januari 2017
Österrike	102	2,97%	1,72%
Belgien	2	0,06%	2,22%
Bulgarien	122	3,55%	1,39%
Kroatien	149	4,34%	0,81%
Cypern	6	0,17%	0,17%
Tjeckien	25	0,73%	2,07%
Danmark	34	0,99%	1,12%
Estland	119	3,46%	0,26%
Finland	127	3,70%	1,08%
Frankrike	5	0,15%	13,10%
Tyskland	25	0,73%	16,13%
Grekland	202	5,88%	2,11%
Ungern	73	2,12%	1,92%
Irland	80	2,33%	0,94%
Italien	25	0,73%	11,84%
Lettland	54	1,57%	0,38%
Litauen	296	8,61%	0,56%
Luxemburg	1	0,03%	0,12%
Nederländerna	22	0,64%	3,34%
Polen	372	10,83%	7,42%
Portugal	170	4,95%	2,02%
Rumänien	7	0,20%	3,84%
Slovakien	255	7,42%	1,06%
Slovenien	44	1,28%	0,40%
Spanien	687	19,99%	9,09%
Sverige	432	12,57%	1,95%
TOTAL	**3 436**		

Jämfört med andel invånare i EU har de orangemarkerade länderna större andel svar, med extra tyngd på Lettland, Estland, Kroatien, Slovakien, Sverige, Portugal och Spanien.

Tyskland, Frankrike och Italien är däremot stora länder som hade en låg svarsfrekvens.

Svar från Storbritannien saknas helt i denna undersökning. På grund av att språk saknades som alternativ kunde inte deltagare från Georgien, Moldavien och Nordmakedonien identifieras. Deltagare från dessa länder svarade istället på andra språk.

Undersökningen

Frågeformuläret finns i Bilaga 2.

Frågeformuläret innehöll både flervalsfrågor och fritextfrågor.

Tre problem behöver uppmärksammas:

1. Det fanns inget tredje svarsalternativ för könstillhörighet. I utformandet av undersökningen borde hänsyn tagits till att alla människor inte är bekväma med att definiera sig som man eller kvinna. Ett tredje alternativ behöver finnas i framtida undersökningar.
2. I frågan "På vilket sätt har LEADER bidragit till utvecklingen i ditt område? Välj 5 alternativ." var det obligatoriskt att välja 5 olika svarsalternativ. En del deltagare har kommenterat att de inte velat välja mer än 2-3 alternativ, om ens något. Detta bör man ha i åtanke när man läser resultaten i denna fråga.
3. En del deltagare har upplevt att frågorna inte varit anpassade till deras lokala förutsättningar, på grund av den breda ansats frågeformuläret haft med syfte att passa för fler.

Deltagarna

Som tidigare nämnts inkom totalt 3 436 svar. Av de svarande är det 59% som inte arbetar för eller tillhör ett LAG (Local Action Group).

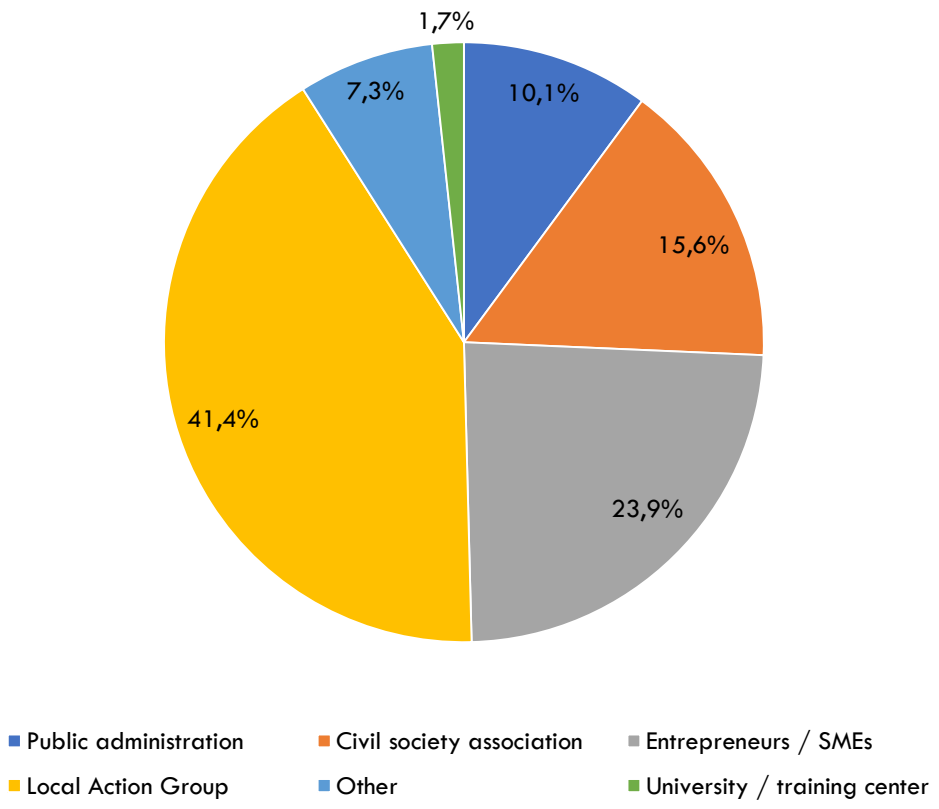

Åldern på deltagarna varierar mycket och åldersfördelningen stämmer ungefär överens med Europas befolkningspyramid för 2019:

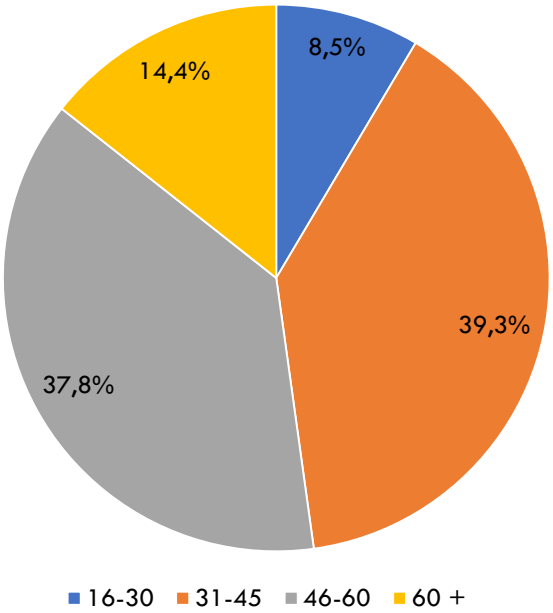

Ett större antal kvinnor än män har besvarat undersökningen:

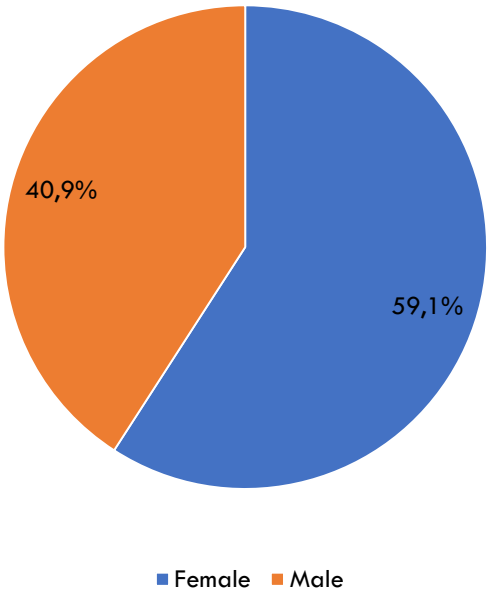

Svaren

Situationen för Europas landsbygder i framtiden

Tror du att år 2035 kommer människorna på landsbygderna i allmänhet att ha bättre, sämre eller lika levnadsförhållanden som idag?

Svaren visar att en majoritet av de svarande tror på en bättre framtid. Dock tror 1/5 att förhållandena kommer att vara lika och 1/5 att det blir sämre än idag.

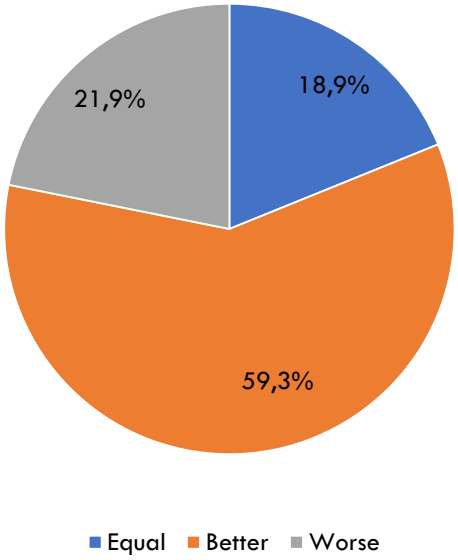

Vilka tre saker skulle du vilja ska ha hänt på landsbygderna om 15 år?

I den här frågan kunde deltagarna välja max tre alternativ. Procentsatsen visar hur stor andel av de svarande som valde detta alternativ. "Fler arbetstillfällen och bättre anställningsvillkor" är det som är viktigt för flest av de svarande, sett över hela Europa. Men i vissa länder, exempelvis Sverige, är det "Närhet till samhällstjänster i jämförbar nivå med situationen i större städer" som är viktigt för flest.

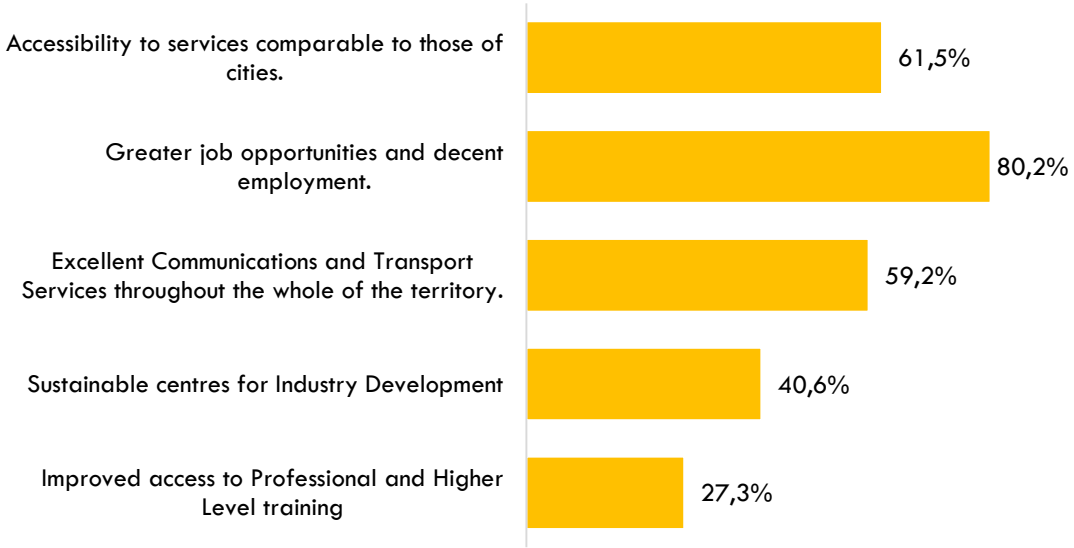

Viktigaste lokala servicen

Vilka av dessa lokala tjänster värdesätter du mest?

I den här frågan skulle lokala tjänster betygsättas från 1 till 5, där 5 var högst. All service är viktig men Hälso- och sjukvård, Utbildning och Äldreomsorg är högst värderade. Konsumenttjänster och Tillgång till finansiella tjänster är inte lika viktiga.

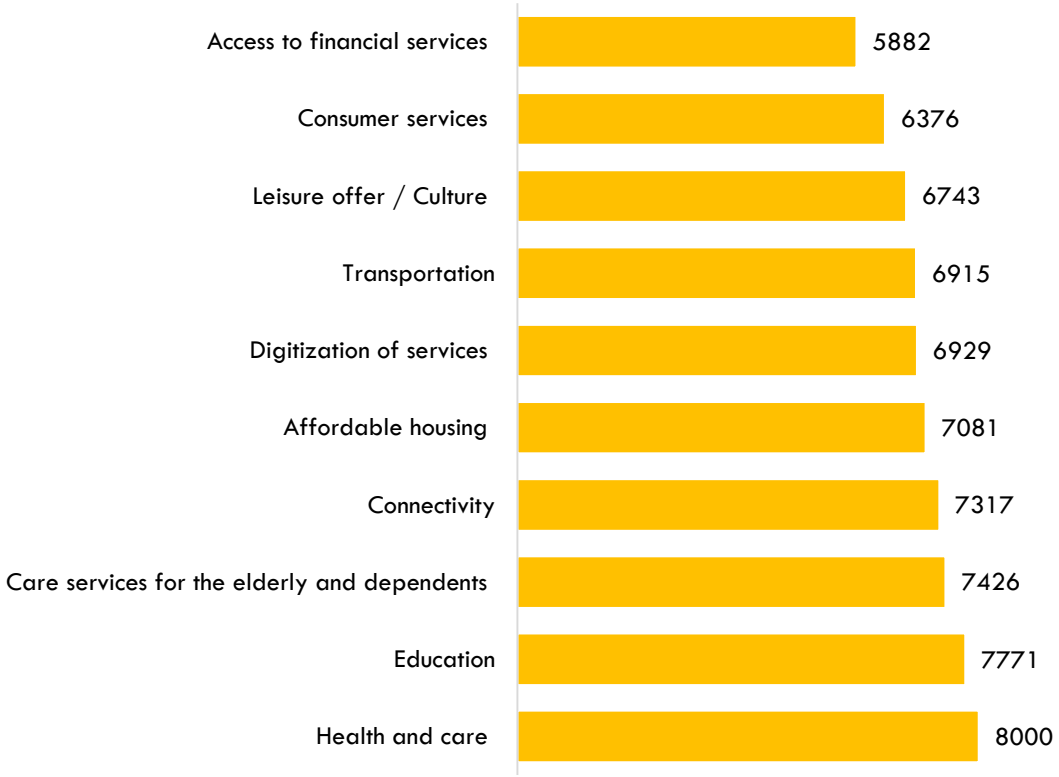

Hur LEADER bidragit

Vad har LEADER bidragit med i ditt område?

I den här frågan var de svarande tvungna att välja 5 alternativ. Detta har kritiserats av respondenter som inte ville välja så många och det bör beaktas när resultatet analyseras. De 2 områden där LEADER bidragit mest är i BILDEN AV LANDSBYGDERNA/DIGNITY följt av MEDSKAPANDE OCH DELAKTIGHET/PARTICIPATION.

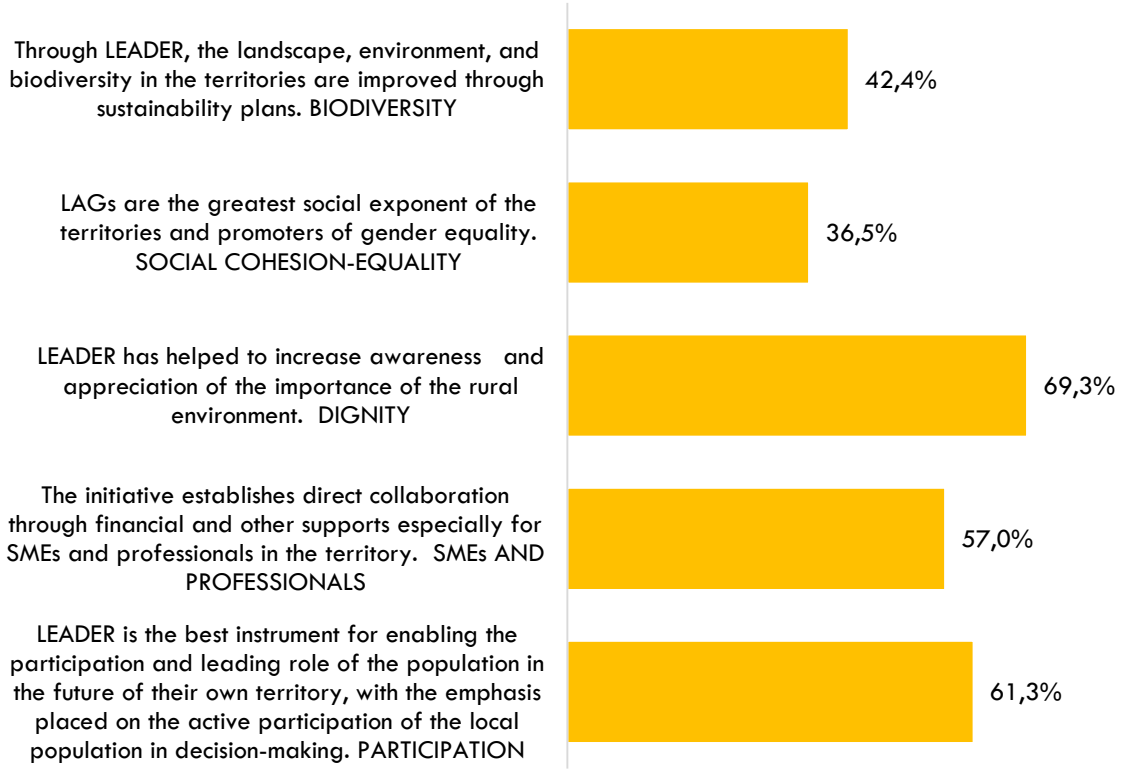

Hur skulle ditt område se ut utan LEADER-stöd?

Deltagarna ser generellt mycket positivt på LEADER-metoden, vilket syns både i svaren på denna fråga och i de två följande.

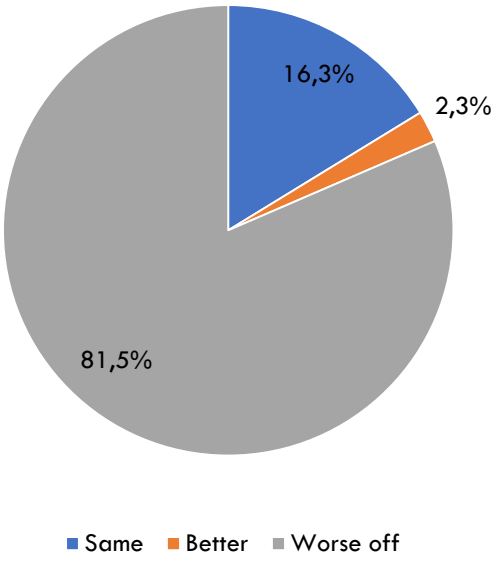

Vill du att ditt område ska fortsätta att ta emot medel för att främja ekonomisk, social och miljömässig mångfald genom LEADER och LAG-grupperna?

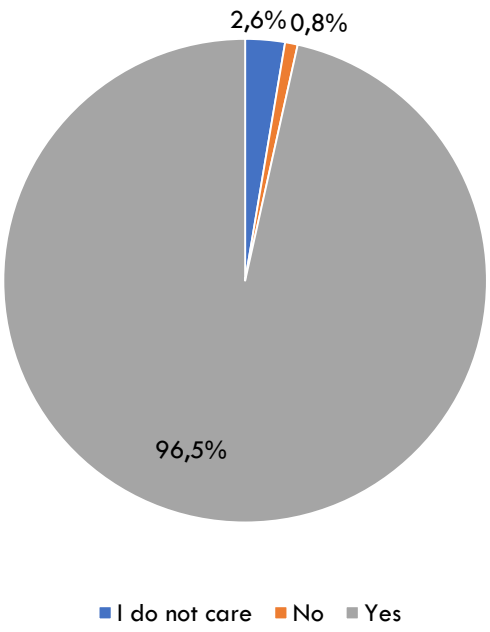

Tror Du att ditt område skulle ha genomgått en liknande utveckling på alla nivåer utan dessa medel (ekonomisk, social, politisk)?

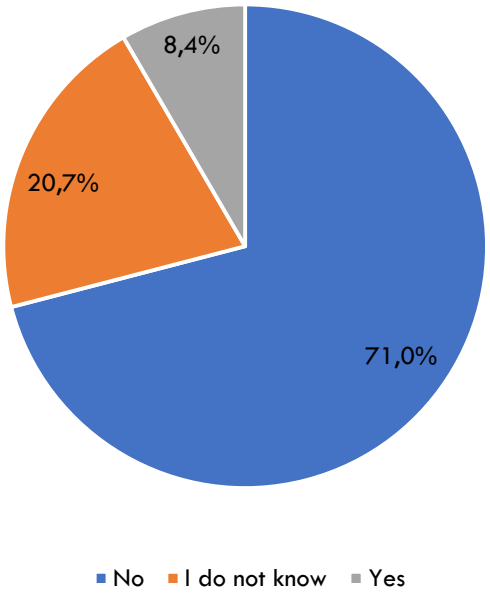

Hur LEADER-metoden kan förbättras

Hur skulle du vilja förbättra LEADER-metoden? Betygsätt följande alternativ från 1 till 5 (5 är det högsta värdet).

I den här frågan skulle de svarande värdera alla alternativ mellan 1 och 5. Det är tydligt att de flesta tycker att en förenklad byråkrati är viktigast för att förbättra LEADERs resultat. Detta är viktigt, inte bara för LEADER-kontoren och för stödmottagarna, utan än mer för EUs och de förvaltande myndigheternas trovärdighet. Alla LEADER-områden försöker marknadsföra EU och LEADER som en möjlighet, men det man talar om i bygderna är LEADERs oerhört tunga byråkrati. Detta behöver ändras.

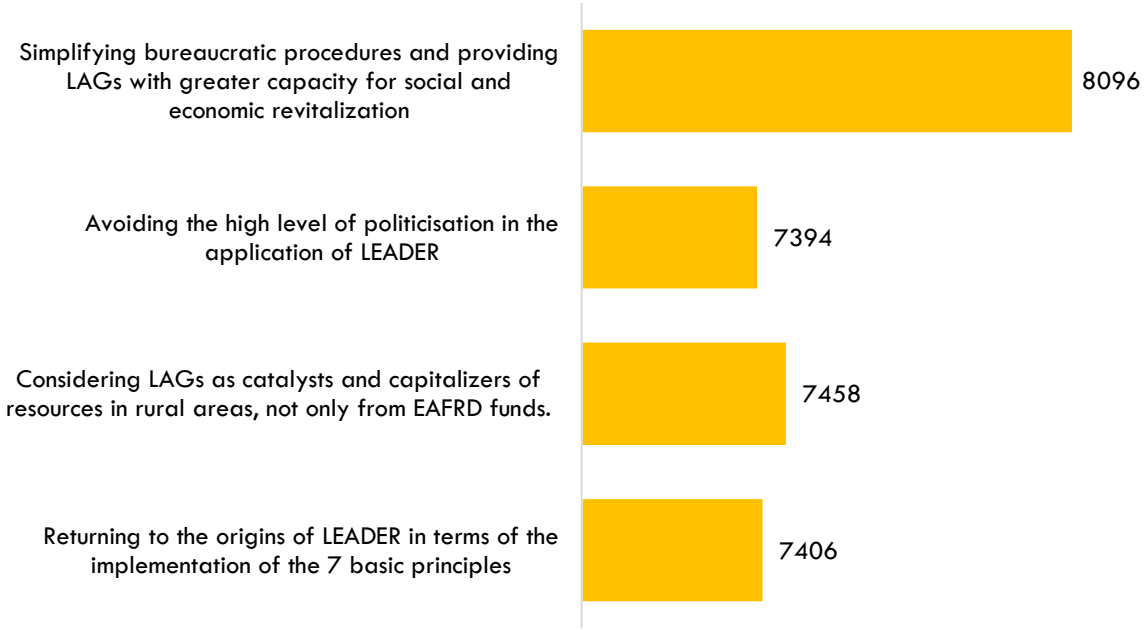

Fritextsvaren

Vad vill du skicka med till Europas högsta ledare när det gäller det fortsatta arbetet med LEADER för att ta tag i och vända den nuvarande situationen i landsbygderna?

Här fick deltagarna svara i en fritextruta på sitt eget språk. Eftersom fritextsvaren skrevs på olika språk har ingen total genomgång av samtliga svar kunnat göras av någon enskild person. Istället diskuterades de olika ländernas fritextsvar på ELARDs medlemsmöte 10 september 2020 och därifrån drogs några slutsatser.

De viktigaste slutsatserna från fritextsvaren är följande:

- Många av de svarande framhåller starkt **landsbygdernas avgörande betydelse för hela samhället**. ”Glappet” mellan landsbygdsområden och städer/urbana områden måste minskas. Landsbygdernas betydelse behöver tydliggöras, den stereotypa och ofta negativa bilden av landsbygdsområdena hos den urbana befolkningen och hos beslutsfattare behöver förändras och förbättras. Landsbygdernas alla viktiga samhällsfunktioner måste lyftas fram och LEADER behöver bidra till att detta sker.
  Ovanstående visar på ett viktigt problem, att landsbygderna ses som perifera, avvikande och mindre viktiga. Är det möjligt att förändra narrativen, att bryta den urbana normen? Som framgår av undersökningen tror majoriteten av de svarande på en bättre framtid. Det är dags att lyssna på dem och lära känna de styrkor och möjligheter som finns på landsbygden.

- Många av de svarande framhåller att **LEADER gör skillnad** i landsbygdsområden. LEADERs grundprinciper, särskilt underifrånperspektivet, och möjligheten för LAG att utforma områden och strategier utifrån sina lokala förutsättningar poängteras särskilt samt att detta behöver respekteras. Deltagarna framhäver både resultaten och hur metoden i sig skapar förändring och hopp i landsbygdsområden. Trepartnerskapet (ideell, privat och offentlig sektor) i LAG uppfattas också som något positivt.

  Vi vill särskilt poängtera att **LEADER fungerar mycket väl i kris- och förändringsarbete**, eftersom LEADER är ett verktyg för alla berörda parter att tillsammans finna lösningar, LEADER utbildar i självorganisering och stärker engagemang, LEADER kombinerar lokala och regionala resurser och kunskaper med övergripande nationella behov. Sedan 25 år tillbaka har LEADER en välkänd och accepterad metod, organisation och struktur.

  LEADER erbjuder ett unikt koncept som behövs i dessa tider. Det inkluderar: Deltagande genom **samarbete och samfinansiering** baserat på lokala behov, ett trepartnerskap med ett **utvecklingscenter** i LAGs organisation, utveckling som bygger på **frivilliga insatser** och lokalt engagemang och det finns i ett **sammanhängande system** från lokal nivå ända upp på EU-nivå.

- Tack vare ovanstående skriver många av de svarande att **LEADER måste få tillräckliga finansiella resurser**, för att på ett bra sätt kunna arbeta med lokal mobilisering och att stärka områdets lokalsamhällen, så att LAG ska kunna vara regionala utvecklingskontor eller till och med innovationsmäklare i området, inte enbart finansiärer.

- Man vill även **utvidga LEADER** till att arbeta med andra finansieringskällor och stödformer - LEADER behöver finansiella resurser utanför EJFLUs budget, exempelvis separata ”regionala fonder” (med pengar ur Recovery fund) under kommande två år, för att möta de ekonomiska problem som uppstått genom Covid -19.

- **LEADER-metoden bör användas mer inom klimat- och miljörelaterade insatser**, som i arbetet för att motverka samt anpassning till klimatförändringar, i bevarande av ekosystem och biologisk mångfald, i främjandet av cirkulär ekonomi och inom användandet av alternativa och förnyelsebara energikällor, var sådant som också nämndes i svaren.

Slutligen var det många av de svarande som nämnde den problematiska **byråkratin**, behovet att göra administrationen runt LEADER enklare och snabbare – regler och kontroll behövs, men ska inte vara det viktigaste. För att uppnå detta behöver politikerna ha tillit och delegera ansvar till den lokala nivån.

För mer information och detaljer i svaren från Sverige, se Bilaga 1.

Slutsatser

1. Invånare i landsbygderna vill ha **grundläggande service och arbetstillfällen**

80,2% av de svarande rankar arbetstillfällen och bra anställningsvillkor som en av de tre viktigaste förutsättningarna i landsbygdsområdena. Men i Sverige är det flest som väljer "Närhet till samhällstjänster i jämförbar nivå med situationen i större städer". Sett över hela Europa väljer 61,5 % av de svarande "Närhet till samhällstjänster…" som en av de tre viktigaste.

Den lokala service som landsbygdsboende efterfrågar mest ligger på en grundläggande nivå. Den service som landsbygdsborna behöver och värderar högst enligt denna undersökning är följande:

• Hälso- och sjukvård

• Utbildning

• Äldreomsorg

• Bredbandsanslutning

• Bostäder

Notera att denna service inte nödvändigtvis går att ersätta med digitala tjänster. Landsbygdernas befolkning saknar – fortfarande – en del grundläggande service som den urbana befolkningen tar för given. Avsaknaden av sådan service är mycket viktiga "push-faktorer" för potentiella inflyttare (nationella och internationella) till landsbygderna.

2. **Landsbygdernas avgörande betydelse för samhället som helhet måste erkännas**, den stereotypa och negativa bilden av landsbygdsområdena hos den urbana befolkningen och hos beslutsfattare behöver ändras och den urbana normen brytas.

Den andra slutsatsen är dragen utifrån fritextsvaren, som tidigare redovisats. Den betyder att offentliga investeringar i utvecklingen av landsbygdsområden (förutom jordbruk) borde vara lika stor per capita som motsvarande utvecklingsinvesteringar i städerna. Det är dags att ändra narrativen kring landsbygderna, att anställa och investera i landsbygdsbefolkningen för att stödja denna förändring. Människor som bor och arbetar i landsbygdsområden har ett annat perspektiv.

3. Utvidga **LEADER-metoden** till det verktyg för flernivåtyre den skulle kunna vara.

Denna slutsats kunde dras både ur statistiken från flervalsfrågorna och ur fritextsvaren. Det finns mycket information om LEADER i fritextsvaren och där syns tydligt att LEADER/CLLD har ett mycket starkt stöd i landsbygdsområdena och att LEADER bör utvidgas. LEADER har agerat flexibelt och lösningsfokuserat i den nuvarande krisen och det är en metod med 25 års erfarenhet. LEADER/CLLD kan och bör betraktas som tillförlitligt, även för att leda landsbygdsområden in i framtiden.

Bilaga 1. Resultat Sverige

Sverige

Deltagarnas sammansättning:

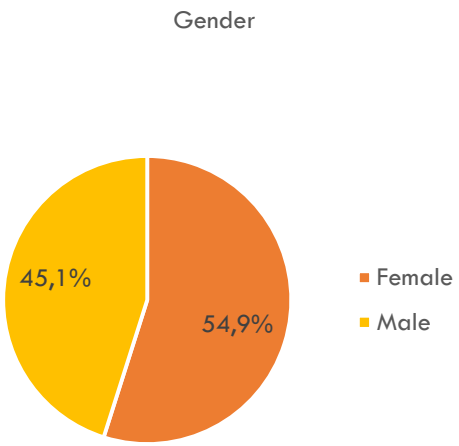

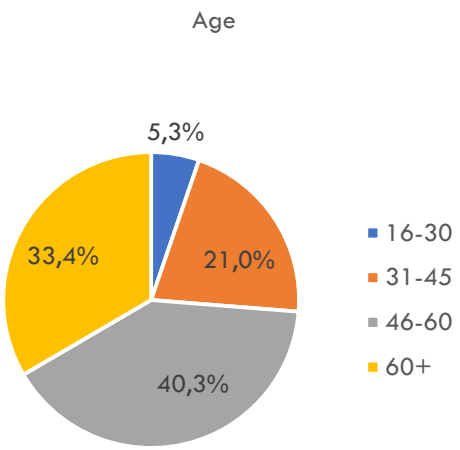

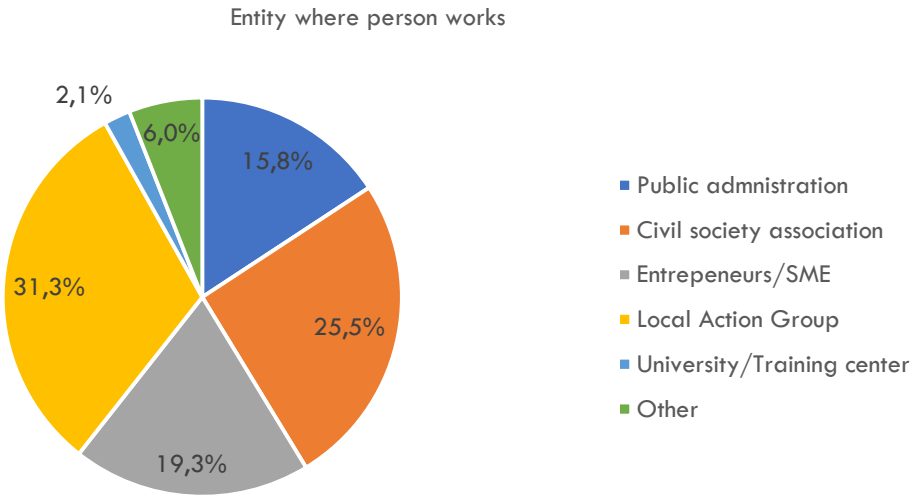

Framtiden

Tror du att år 2035 kommer människorna på landsbygderna i allmänhet att ha bättre, sämre eller lika levnadsförhållanden som i dag?

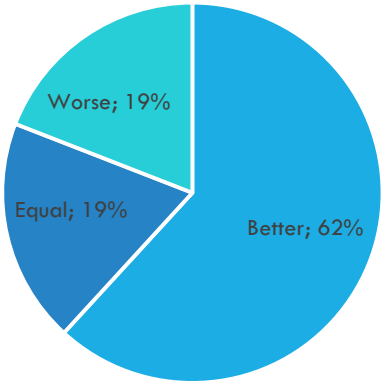

En större andel svenskar ser mer positivt på framtiden än medeleuropén i denna undersökning.

Vilka tre saker skulle du vilja ska ha hänt på landsbygderna om 15 år?

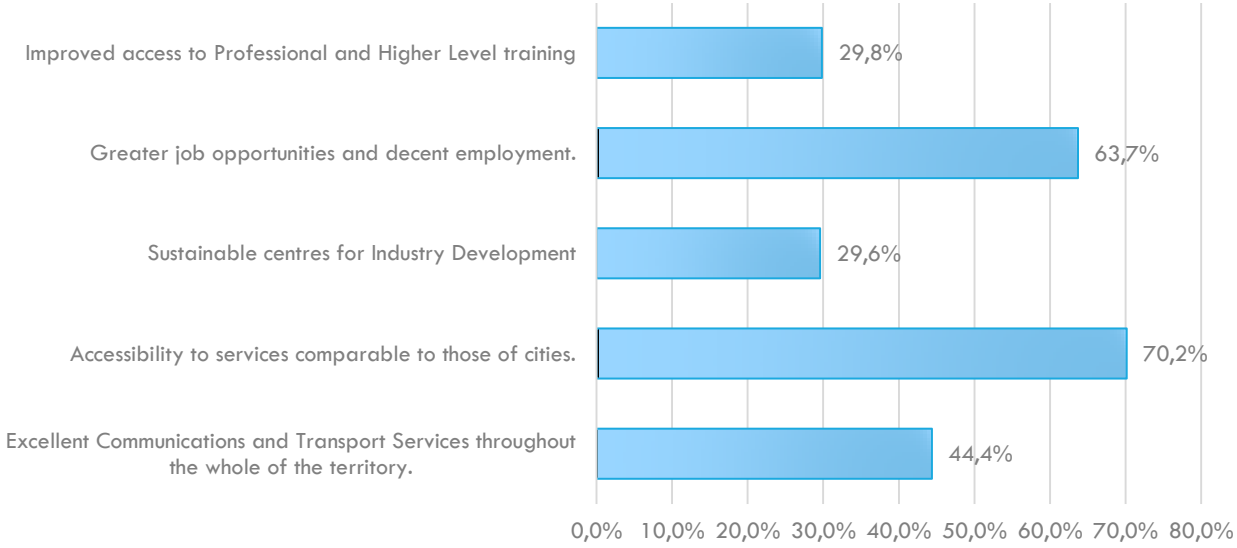

För svenskar i denna undersökning är tillgången till service viktigast, medan de svarande från hela Europa värderar jobb och anställningsvillkor högre.

Viktigaste lokala servicen

Vilka av dessa lokala tjänster värdesätter du mest?

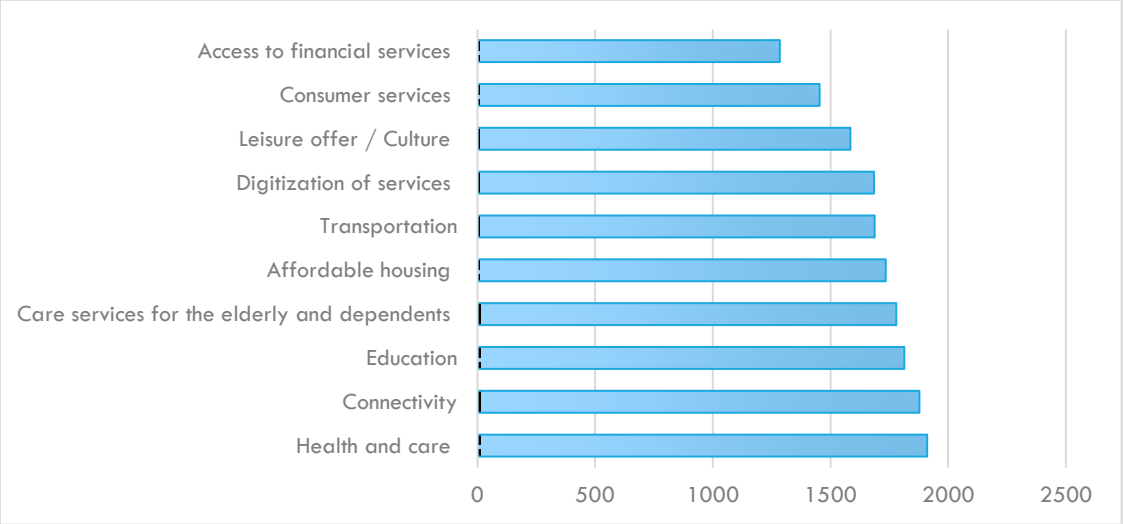

I Sverige liksom i resten av Europa, enligt undersökningen – finansiella tjänster, konsumenttjänster och fritid/kulturutbud är inte lika högt värderat som hälso- och sjukvård, utbildning, äldreomsorg och bredbandsanslutning.

Vad har LEADER bidragit med i ditt område?

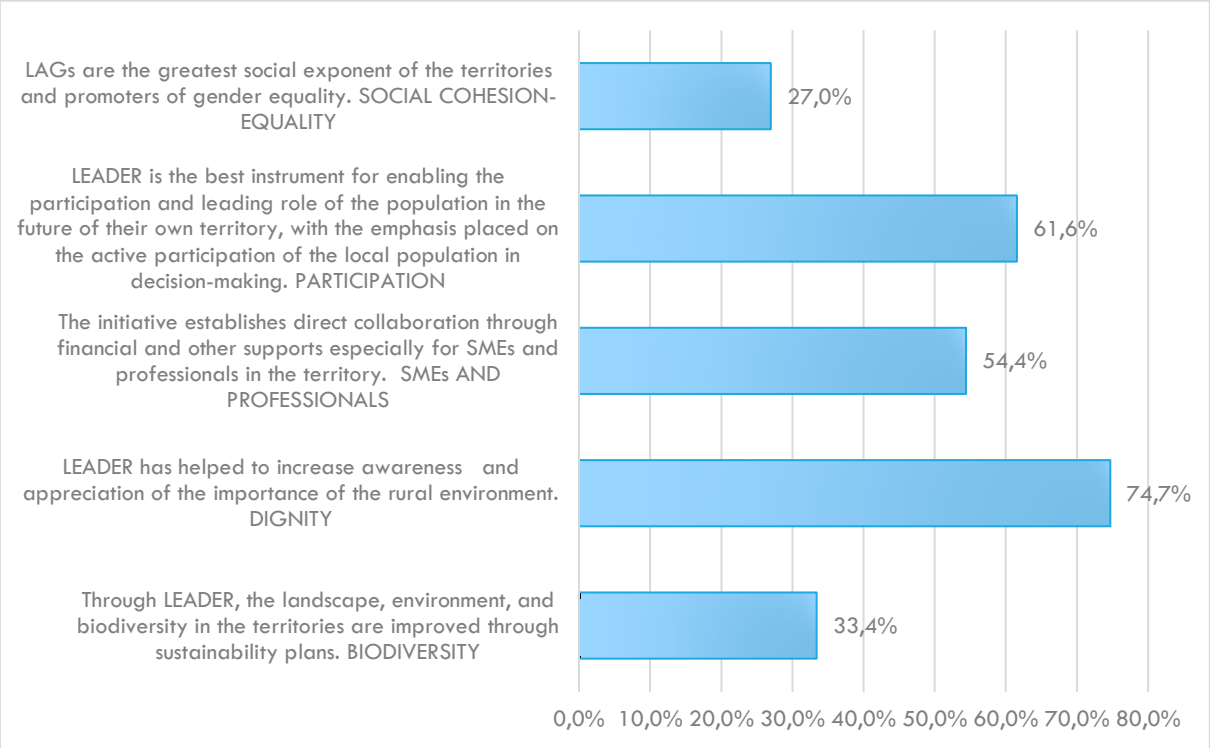

I Sverige uppger färre att LEADER bidragit inom omårdena BIOLOGISK MÅNGFALD och SOCIAL INKLUDERING/JÄMLIKHET än i resten av Europa, men däremot fler att LEADER bidragit till att förbättra BILDEN AV LANDSBYGDERNA/DIGNITY.

Värdet av LEADER

Hur skulle ditt område se ut utan LEADER-stöd?

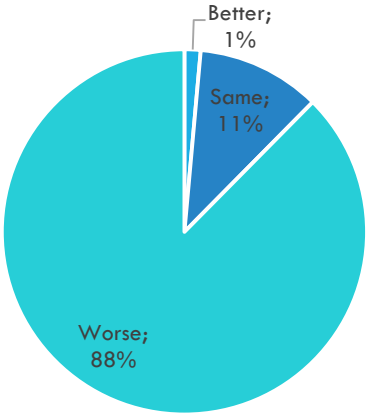

Vill du att ditt område ska fortsätta att ta emot medel för att främja ekonomisk, social och miljömässig mångfald genom LEADER och LAG?

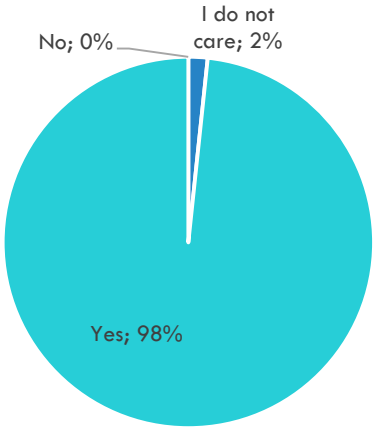

Svaren från Sverige är aningen mer positiva än på medeleuropeisk nivå.

Tror Du att ditt område skulle ha genomgått en liknande utveckling på alla nivåer utan dessa medel (ekonomisk, social, politisk)?

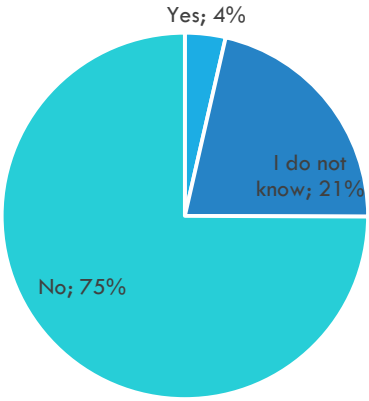

Förbättra LEADER

Hur skulle du vilja förbättra LEADER-metoden? Betygsätt följande alternativ från 1 till 5 (5 är det högsta värdet).

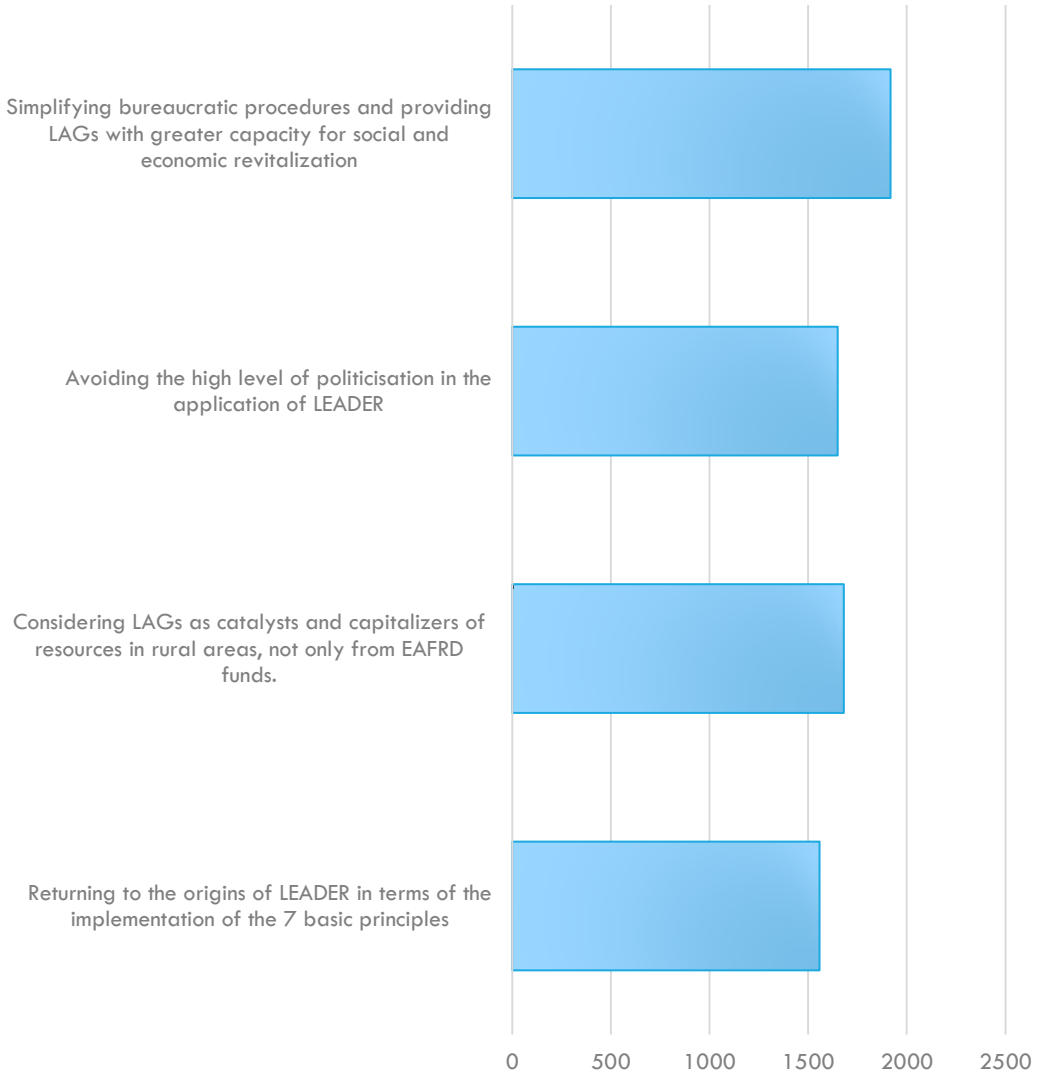

Alla alternativen ser ut att vara nästan lika viktiga, men fritextsvaren visar en annan bild.

Kommentarer från svenska deltagare i undersökningen

Från de 419 svenska deltagarna kom det in 219 fritextsvar. Dessa fördelades mellan följande teman:

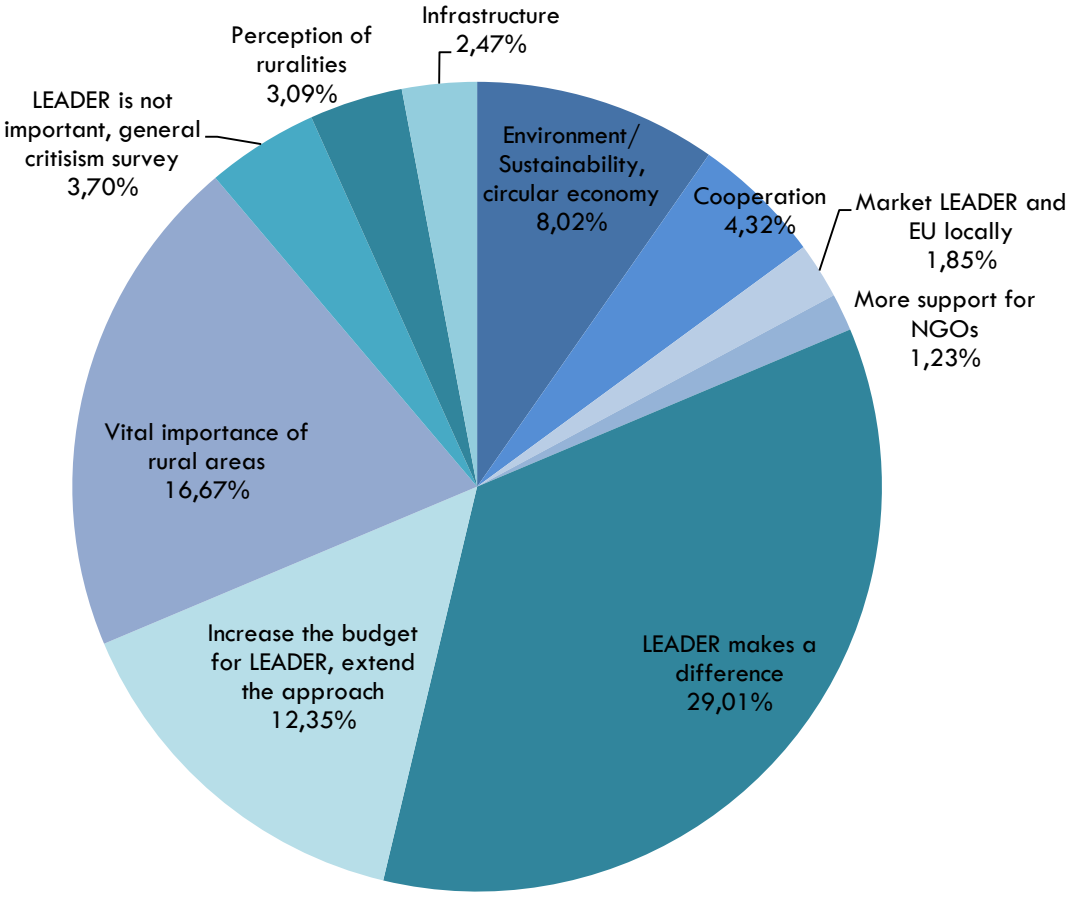

Fritextsvar:

Leader gör skillnad:

I grunden är tanken med Leader bra men trepartnerskapet är problematiskt. Offentlig sektor blir för dominant genom politikerna och att det är de som har medel att tillföra projekten, ideell sektor vill en massa men har inte medel eller tillräckligt intresse/resurser när det kommer till ideell arbetsinsats, privat sektor har dåligt intresse och tid för att medverka i projekt som inte FÅR gynna dem själva.

Få känner till Leader. Inget av ovanstående exempel på: Vad har LEADER bidragit med i ditt område, har satt några spår i medvetandet hos befolkningen här.
Bara de som ingår i LAG kan gissa på det. Jag kunde inte skicka utan att välja 5! och det ger en helt skev sanning om vad jag anser för jag hade inte valt någon! Det är så man får in svar som uppfyller ens egna mål. DÅLIGT. Hade jag inte lagt tid på att svara här i rutan hade jag stoppat nu och mina svar på nämnd fråga är fel.

Byråkratin måste minska.
Det är problematiskt att kommunerna är medfinansiärer och driver igenom projekt som egentligen är rena kommunala åtaganden som skulle gjorts ändå.
Pengarna ska gå till nya utvecklingsbara projekt som kan leva vidare av egen kraft när projektpengarna är slut och till små tillfälliga projekt som landsbygdsungdomar är delaktiga i.
Leader medlen måste i högre grad användas till projekt som gynnar barn och ungdomar på landsbygden och som gynnar/ökar företagandet på landsbygden. Det ger arbetstillfällen och en levande attraktiv landsbygd med mångfald.
På frågan: Vilka tre saker skulle du vilja ska ha hänt på landsbygderna om 15 år? har ni satt olika önskemål i samma ruta. Fler arbetstillfällen och bättre anställningsvillkor är två helt olika saker. Anställningsvillkor regleras i arbetsmiljölagen och i kollektivavtal i Sverige.
Närhet till samhällstjänster i jämförbar nivå med situationen i större städer. TILLGÅNG till samhällstjänster ska naturligtvis vara lika i hela landet annars är det inte en samhällstjänst.
Bredbandsutbyggnaden ska staten stå för och inte landsbygdsprogrammet.
Jag saknar valet: Ökad lönsamhet i de gröna näringarna.
Över huvud taget saknar jag riktigt landsbygdsperspektiv på frågorna i formuläret och jag vet att inom EU omfattar landsbygden ganska stora samhällen vilket jag anser problematiskt att landsbygds-pengar går till. Bilden i början på detta formulär identifierar inte jag alls med landsbygden.
Ökad etablering av hållbara industrier, borde varit: Ökad etablering av lönsamma hållbara företag.

- Att man ska sudda ut gränser och skillnader stad-landsbygd och att lära sig per definition vad som innefattar begreppet "landsbygd". Det används helt felaktigt- om allt som ligger utanför staden.
- Pengar/ Vinster från naturresurser och störningar för utvinning av naturresurser ska tillbaka till människorna som lever och bor i just det området.
- Det måste bli lättare och enklare för små företag på landsbygden att få och att ansöka om medel.
- Människor måste få betalt för att jobba i utvecklingsprojekt på landsbygden, vilka är till gagn för både invånare där och kommun. Detta att projektmedel erhålls mot ideella timmar bränner ut engagerade människor och deras kreativitet med stagnering av utvecklingen, som följd.
- Det måste vara lika villkor/ jämnställt för alla inom ett projekt, kring ersättning, Som det är nu kan man som tjänsteman/kvinna göra detta under flexibel arbetstid och med full betalning från sin organisation medans övriga får ta till sin fritid jämte att jobba helt ideellt.

Som det är nu har man brännt mycket pengar på kortsiktiga projekt som runnit ut i sanden efter projektperioden för att man inte hittar ny ideell arbetskraft som vill ta över och vidareutveckla. Det jag vill säga är att i varje projekt bör en hållbarhetsanalys göras samt att en strategi för hur resultatet från projektet skall förvaltas och vidareutveckla efter avslutad projekttid. I ett företag skulle man sällan eller aldrig få förbruka pengar på detta sätt utan att konkretisera hur resultatet skall bli och vad det kommer ge/generera över tid.

En tydligare fokusering av medlen. För få projekt leder till varaktig hållbar utveckling av näringsverksamhet på landsbygden.

I denna enkät finns alternativ som utesluter många, på det mest basala planet: enbart två kön/könsidentiteter...skärpning på den.
Sen gick det inte att skicka in utan att fylla i alternativ på fråga 5 - där jag bor har inte leader bidragit med något nämnvärt och jag skulle önska alternativ på den frågan som inte enbart var positiva för leaders del. Mina svar där är alltså inte representativa, enbart symboliskt ikryssade för att kunna skicka in.

Men vad att skicka med till europa: tänk och agera intersektionellt - se fler normer och hur de parallellt samverkar och försvårar, sätt bestämmelser med utgångspunkt i såväl urban norm som utifrån normer kring, klass, bakgrund, språk, hudfärg, ekonomi, funktionsvariation etc. Grundfrågan borde vara att arbeta normmedvetet, i alla delar. Och se till hur rasism, homofobi, transfobi, funkfobi med mera påverkar, också på landsbygd. Landsbygdsutveckling behöver handla mer om människor än om papper, där har leader en del att jobba på.

- Att LEADER måste få fortsätta men med minst 50% mindre administration/kontroller.
- Att LEADER inte nödvändigtvis måste se koncensus mellan olika aktörer/föreningar för att kunna bistå.
- Att LEADER får mer medel till föreningar/näringar/sammanslutningar som vill skapa hållbara mötesplatser och inte bara projekt som är svårdefinierade efter projekttiden.
- Att LEADER får än mer svängrum att ta in nya idéer som inte prövats tidigare

Jag tvingas välja 5 saker som LEADER bidragit med trotts att jag bara vill välja 2.... Annars kan jag inte skicka in denna undersökning. Valde 1:a och tredje i första kolumnen.

XXX for president.
Make it easier to apply and report.
More freedom and more responsibility to the local Leader office.
Less of the project money to projects that need to include a lot of locals - to act together. It makes nepotism and Jante to make local informal handling of who should get the founding. See https://en.wikipedia.org/wiki/Law_of_Jante

Your survey is not good when needed to chose 5 "In what way has LEADER contributed to your territory?" What if I do not agree with five only 3?

Bilden av Landsbygderna/Landsbygderna är också viktiga

To create a vibrant, active and positively perceived area, we need strong partnerships, connecting business, government and NGOs across our communities, even in the future!

With Leader in the High Coast of sweden you see a Local Action Group, where business associations, NGOs and municipalities are represented, as well as organisations that work on a regional level, such as the regional sports association, the province and the farmers organisation. For the future we will work to become even better at connecttng to knowledge organisations, to be able to stimulation knowledge-intensive innovation processes even more.
Our main goal is that we want to be a rural area which is confident, attractive, vibrant and positively perceived.
In order to achieve this, we believe in the power of the energetic and skilled entrepreneurs and non-profit associations that "build" the countryside, creating jobs in our rural areas.We also call them ´landsbyggare´. By making them visible and connecting them, we create pride amongst our inhabitants about being part of this community, but also attract entrepreneurial people, skills and capital to our area In the future we see that these landsbyggare have formed even stronger networks, connecting the local level with the regional, national and even international level. We also work to be really good at involving young people in rural development. We know that if young people feel they are not listened to or can influence what is happening in their villlage, it influences their wellbeing and the chances of chosing for a life on the countryside. Our goal is to developed creating structures, processes and most of all a culture where young people are part of and can influence rural developent in our area. In order to make this vision become reality, our Local Action Group plays crucial role, facilitating bottom up development. We see our Local Action Group functioning as an easy access starting point for all people that want to develop their rural areas to an even higher degree then we already do today, guiding people with ideas to funding, network and knowledge. This is what we strongly believe is some of the main sustainable function for the continuity of the CCLD in Europe.

- LEADERs gives money for local development, that is super important.
- It's important to change the common view of the rural areas as being populated by people of lesser intelligence and curiosity. Therefore it's important to encourage things like arts, culture ande education in rural areas.
- Att få människor att tro på möjligheten att bo kvar i glesbebyggda områden. Genom information och utbildning.
- Att ledare påverkas att stötta människor som vill bo kvar. Att utforma en politik som gör detta möjligt!

1. Attityd: Landsbygd som resurs och möjlighet, inte belastning
2. Infrastruktur: Fiber, leveranssäkerhet av el, vägnätet, järnvägen som godstransportresurs
3. Finansiering: Den kraftiga inledande avskrivningen/krav på mycket stor andel egeninsats gör det svårt att få finansiering genom banker etc
4. Kultur: Delta i och utöva kultur främjar boende och företagande på landsbygd
5. Det initialt mycket tungrodda ansökningsförfarandet med i åtminstone i Sverige centraliserat beslutsfattande med omfattande detaljkrav är direkt försvårande för föreningslivet som saknar professionell administrativ kapacitet och tid.

- Jobba vidare och KRÄV att landsbygden ska vara minst lika viktig som staden.
- Landsbygden är viktig för att skapa kriståligt och ekologiskt uthålligt samhälle.
- Hela landet skall leva, inte bara ländernas städer!
- Se att boende på landsbygden är lika mycket värt som i staden.
- Det är otroligt viktigt att ha en levande landsbygd. Stadsbor har möjlighet att uppleva landsbygden och naturen. Stora möjligheter att implementera fler arbetstillfällen.
- Att se oss som bor på landsbygden som en viktig pusselbit i en fungerande samhällsbild!

- Landsbygden håller Hela Sverige levande
- Utan landsbygd dör Europa!
- Få alla att förstå att landsbygden är viktig och hjälpa lantbrukare att klara sig på sitt lantbruk
- Städerna klarar sig inte utan landsbygden men landsbygden klarar sig utan städerna. Att landsbygden är levande gynnar städerna.
- Levande landsbygder är en förutsättning för levande samhällen. Utan fungerande och levande landsbygder kommer heller inte storstäderna att fungera i det långa loppet. Alla kan inte bo i städer - landsbygden behövs.
- Lika villkor i samarbeten stad-land är avgörande för helheten för oss alla , då vi är beroende av varandra ekonomiskt, socialt och ekologiskt! Levande landsbygd är inte en dekor eller kuliss till ett myllrande urbant område, utan det är en av alla (eller flera) geografiska områden som innehåller värden och funktioner (synliga eller osynliga, som vi ibland tar för givna även när dom är riskabelt hotade och sårbara) och tillgodoser behov för både stad och land, bara vi förmår att beskriva hur det hänger ihop.
- Förstå vad landsbygden betyder och hur viktig landsbygden är för hela av samhället! Utan att människor på landsbygden vårdar och producerar blir det ingen mat eller utan möjlighet för stadsborna att utöva fritidsaktiviteter i naturen.
- Det behövs insatser utanför städerna som bygger på ett tydligt underifrånperspektiv. Leader är en utmärkt modell för detta.
- LEADER är ett bra verktyg för att främja landsbygden och sätta fokus på möjligheterna för de boende på landsbygden.
- Fortsätta att ge en positiv och sann bild av landsbygden. Här finns möjligheterna. Här får man ro och kreativiteten ökar. Landsbygdens företag, natur och kultur välkomnar besökare.
- Tydliggöra behovet av en fungerande landsbygd för att skapa hållbara resultat i hela samhället.
- En levande Landsbygd är en hållbarhetsfråga som ligger i linje FNs Globala hållbarhetsmål.
- I ett större och globalt perspektiv efterlämnar personer som lever på landsbygd en mindre Koldioxidfottryck efter sig genom sin medvetenhet om djur, natur, framtid och digital mognad. Landsbygden är drivande i den digitala transformationen.
- Balans mellan stad och landsbygd och aktivt engagemang i linje med FN 17 hållbarhetsmål är en hållbar framtid.
- Hela Sverige behöver fungera, inte bara storstäderna. Vi på landsbygden skulle t.ex. inte klara oss utan bil.
  Jag vill att ni fokuserar på att skapa förutsättningar och bra erbjudande till oss istället för att öka drivmedelspriserna.
- Utan landsbygden ingen stad.
- Att det är otroligt viktigt att satsa på landsbygden!
- Vikten av en levande landsbygd och att även små medel kan göra stor förändring
- Se landsbygden som den resurs den är och inte som ett problem!
  Många sociala problem som uppkommer beroende på trängsel i stora städer undviks om det blir möjligt för fler att bo och verka i mindre samhällen.Men detta kräver en strategi för både digitala och fysiska kommunikationer bl.a.
- Viktigt att landsbygden finns kvar och får utvecklas. Alla kan inte bo och jobba i städerna.
- Utan landsbygd kan vi inte leva. Öka småskaligheten så blir vi mindre sårbara. Sprid ut människorna. Gör människor mera medvetna om hur vi konsumerar.
- Landsbygden dör!, se landsbygden som en hälsostad. Bidrag med att främja kulturella klyftor på landsbygden.
- Att Leaderarbetet är viktigt för att lyfta betydelsen av en levande, fungerande och bidragande landsbygd. Utan landsbygdens produktion så riskerar EU sin

självsförsörsörjning av mat vilket kan komma att få förödande konsekvenser för unionens medborgare.

Öka budget till LEADER

- Öka budgeten för Leader så att den lokala förankringen inte går oss förbi. Med mindre medel blir det inte bara färre och mindre projekt utan det följs även av nya lösningar som till exempelvis sammanslagningar av leader-områden vilket gör det svårt att hålla den gräsrotsnivå som är kärnan och framgångsfaktorn för leader som metod. Undvik för höga målvärden som skapande av arbetstillfällen - utvecklingsprojekt är långsiktiga och effekterna mätbara över tid.
- Att Leader får en större pott pengar än den smula av landsbygdsprogrammet som idag går till de som bor på landsbygden.
- ÄNNU MERA EKONOMISKA MUSKLER. MEDEL ÖRONMÄRKTA FÖR UTVECKLING AV LANDSBYGDEN OCH ETT HÅLLBART BOENDE OCH LEVENE.
- Stärk upp initiativ så som Leader. De ekonomiska medlen borde inte bara dubblas utan minst fyrdubblas för att få verklig djupgående och långsiktig effekt.
- Leadermetoden är ett mycket användbart arbetssätt för samverkan som ger resultat eftersom människor kan utgå från sina egna lokala behov genom underifrånperspektivet. Ska vi ha en levande landsbygd där många verksamheter finns (inte enbart lantbruk) så bör mer medel avsättas till Leader ur Landsbygdsfonden samt ur ERUF och ESF. Administrationen bör förenklas.
- Ur perspektivet utveckling av landsbygden så vill jag påstå att det måste till ytterligare resurser av pengar för att stärka Leaderkontoren med personal och med ytterligare specialkompetens på olika områden för att på ett mycket mera offensivt utvecklande.
- Att ge större ekonomiska förutsättningar till lokal verksamhet.
- Höj anslagen och främja fler lokala initiativ.
  Öka budget för effektiv projektledning
- Heltäckande över landet och tillräckligt med medel för att göra skillnad. Strategier med rimliga utvecklingsmöjligheter och mål
- Det gäller att ge människorna som bor och verkar på landsbygden möjlighet att utveckla sin bygd. Det är de som bor där som sitter på idéer om hur de kan hitta lösningar för att det ska bli attraktivt att bo och leva på en plats. Varje plats har unika förutsättningar för att skapa möjligheter för invånarna att leva det liv som de vill leva och skapa den livskvalitet de vill ha, om invånarna ges möjlighet att utforma platsen så att den når sin fulla potential. Det är de som bor där som vet hur det kan ske. Leader är effektivt och viktigt och behöver ges tillräckligt med medel för att kunna fungera över hela Sverige.
- Det fungerar inte att sänka total budget för LEADER, en ökad budget skulle ge stabilitet och fortsatt lokal utveckling genom leadermetoden.
- Värna Leader som metod och trepartnerskapet som arbetssätt för hållbarhet över tid. Skydda det innovativa arbetet, släpp på vissa detaljregelverk, den enorma administrationen hos leaderkontoren och främja kreativa lösningar, inspiration och entusiasm mer än exakt rätt jämfört godkänd ansökan.
- Det är ju bättre om det blir så bra som möjligt utifrån förutsättningarna än så korrekt som möjligt utifrån papperen (inom rimliga avvikelsegränser så klart...:).
- Ge Leader tillräckligt med pengar för att kunna göra verklig nytta i hela landet framöver och lycka till med att sätta ett sunt och liknande tillämpbart regelverk över hela EU 2021-2027 !
- Increase financings to CLLD from other sector funds like ESF and ERDF.

- Öka budgeten för Leader så att den lokala förankringen inte går oss förbi. Med mindre medel blir det inte bara färre och mindre projekt utan det följs även av nya lösningar som till exempelvis sammanslagningar av leader-områden vilket gör det svårt att hålla den gräsrotsnivå som är kärnan och framgångsfaktorn för leader som metod. Undvik för höga målvärden som skapande av arbetstillfällen - utvecklingsprojekt är långsiktiga och effekterna mätbara över tid.
- Ekonomiska medel till Leader bör öka. Minska ledtiderna i Leader-processerna.

Miljö och cirkulär ekonomi

- Självförsörjande i mycket större omfattning.
- Landsbygden är viktig för att skapa kriståligt och ekologiskt uthålligt samhälle.
- I look forward to see increasing connection between rural development with citys concerning how to unite the common forward challenges such as biodiversity, sustainable development in social, economics and environment.
- Fortsätt fördela medel till samarbetsprojekt som involverar medborgare och skapar ökad delaktighet i lokal service. Modeller för delat ägande av fastigheter, energiproduktion, omsorg och service behöver utvecklas och stärkas. Uppvärdera idéburen sektors roll för lokal utveckling, där folkbildning/non-formal adult education är ett viktigt nav.
- Mer inkludering mer miljö mer lokal mat.
- Jobba mer fokuserat på hälsa och miljö.
- Hållbarhet ska genomsyra vår livsföring med hälsosam mat, (näringsrik och inflammationsdämpande och immunförsvarshöjande) tillsammans med rörelse och tillgång till orörd natur. Viktigt är att Sverige fokuserar på miljön som en avgörande parameter i en värld där miljömedvetenheten inte kommit fullt så långt. Ett tydligt exempel är att värdesätta landsbygdens naturtillgångar i det hälsobringande med att röra sig och förankras i naturen, med hjälp av stigar, leder och klättring. Ett utbyggt friluftsliv som attraherar naturturister, är en av våra största tillgångar som vi vill utveckla på ett hållbart och intelligent sätt. Med den förändringstakt som miljön genomgår, i nuläget, är det viktigt att allt handlar om att inte exploatera vår natur utan istället finna balans, samklang och ett tillvaratagande av det som naturen ger.
- Öronmärkning av medel för att bibehålla vår hälsosamma livsstil och unika naturtillgångar, men även för att med hjälp av teknik, kunna arbeta fram bra strukturer för förnybar energi, gröna näringar, hållbart företagande, turism och kommunikation.
- Helt enkelt mer fokus på hållbarheten för vår miljö, både den inre och yttre!
- Rural areas are the only future if we really want to live sustainably.
- During this pandamic (Covid -19) it's been clear that our current way of living, and especially out economic system, is far from sustainable or resilient. We need to build something else. A whole new economic system thats based on the Earth limits. And where we produces human basic needs locally; energy and food. Only place we can do that is in rural areas.
- Reaserach shows that arand 70 % procent of the human population in some way have tom work with producing food if we want to live sustainable and resilient.
- LEADER is a great tool for education and transition. Its been done in some areas in Sweden already, with support from LEADER.
- Uthållighet, minskad sårbarhet, ta vara på landsbygdens värden, underlätta samverkan, utveckla den nya ekonomin, som måste bygga på cirkulära principer, ta fram ett skattesystem som ersätter moms (som ju är en linjär skatt) = vi behöver en skatt som utgår från noll avfall och att nyttjande ínte ägande är centralt osv....

- Politiken måste sluta subventionera storskalighet, urbanisering och fossil energi - i stället måste småskalig matproduktion och annan småskalig och hållbar verksamhet på naturens villkor gynnas kraftigt.
  All seriös forskning på biologisk mångfald och matproduktion säger samma sak.
- Utan landsbygd kan vi inte leva. Öka småskaligheten så blir vi mindre sårbara. Sprid ut människorna. Gör människor mera medvetna om hur vi konsumerar.

Med avseende på det allt mer ökande behovet av närodlade grödor, rena vatten och levande natur och kultur, krävs en förståelse på central nivå för närheten och kunskapen som finns i de rurala partierna. Beslut som fattas sker idag i allt högre omfattning, och med större frekvens med ett enögt perspektiv på landsbygden som en tillgång för stadsbors behov. Det är därför viktigt att visa vikten av en levande landsbygd, och rentvå bilden av landsbygden som något stagnerat och tråkigt, och enbart till för exploatering. Det måste börja tas hänsyn till människans framtida behov av en fungerande natur, och att man ser till och beaktar lokala förhållanden, jordmåner, kultursammanhang innan större satsningar mellan storstadsregioner utplånar det som i verkligheten utgör landet. Arbeta och planera mycket mer långsiktigt, helt enkelt.

Vattenfrågan är akut på många håll. Stora problem är blomning av cyanobakterier sommartid samt i vissa områden en brunifiering av sjöar och åar så att dricksvatten blir svårt att rena.

Mycket viktigt att Leader områden finns i hela landet. Vi står för stora klimatmässiga utmaningar och mycket kan förbättras på landsbygden med hjälp av Leadermedel inom detta område.

Bilaga 2. Frågorna

ENGLISH

Which future do you want in rural areas?

Take part in shaping the future of rural areas

The world in which we live is experiencing and undergoing profound transformations. The glasses with which we looked at rural areas have changed and has made us a source of inspiration for our ability to solve problems, assume responsibilities and face new challenges. Let's take advantage of this opportunity!

The LEADER methodology and our way of acting -based on participation, innovation and public-private collaboration- can play an essential role in facing a new social, economic, cultural and environmental paradigm in rural areas

Through this survey, REDR intends to reflect, take sides and define among all how LEADER can continue to improve the quality of life of rural areas and their inhabitants in the near future.

Why should you participate? Your voice will be heard: as REDR we will ensure that your opinions and ideas are transferred to regional, national and European political leaders and officials of regional and local administrations. All the responses collected in this macro survey will be exposed in turn in our different information channels and through our associates.

Share Tweet

Personal information

Gender

ENGLISH

Age range

- Under 15 ✓
- 16-30 ✓
- 31-45 ✓
- 46-60 ✓
- Over 60 ✓

Country

Austria

Autonomous community

Entity where you work

- Local Action Group ✓
- Public administration ✓
- Civil society association ✓
- Entrepreneurs / SMEs ✓
- University / training center ✓
- 0thers ✓

In general, do you think that in 2035 the people in rural areas will live better, worse or the same as today?

- Better
- Equal
- Worse

ENGLISH

Select a maximum of THREE

- Accessibility to services comparable to those of cities. ✓
- Greater job opportunities and decent employment. ✓
- Excellent Communications and Transport Services throughout the whole of the territory. ✓
- Improved access to Professional and Higher Level training. ✓
- Sustainable centres for Industry Development. ✓

Which of these local services do you value the most? *Rate the following options from 1 to 5 (5 is the maximum value).*

1. Health and care

1 2 3 4 5

2. Education

1 2 3 4 5

3. Transportation

1 2 3 4 5

4. Consumer services

1 2 3 4 5

5. Connectivity

1 2 3 4 5

6. Leisure offer / Culture

1 2 3 4 5

7. Care services for the elderly and dependents

ENGLISH

8. Access to financial services

1 2 3 4 5

9. Digitization of services

1 2 3 4 5

10. Affordable housing

1 2 3 4 5

In what way has LEADER contributed to your territory? *Select 5 options*

- LEADER has helped to increase awareness and appreciation of the importance of the rural environment. **DIGNITY** ✓
- LEADER is the best instrument for enabling the participation and leading role of the population in the future of their own territory, with the emphasis placed on the active participation of the local population in decision-making. **PARTICIPATION** ✓
- The LEADER Initiative promotes the establishment of synergies between actors and territories, improving socialization and collective work amongst the population- **ACTORS-TERRITORY** ✓
- The application of LEADER encourages renewed interest in rural dwelling through the development of sustainable job opportunities. **POPULATION GROWTH** ✓
- Through LEADER, improved access to vital services, together with the launch of sustainable, inclusive and innovative projects, have resulted in positive outcomes that would not be achievable without this initiative. **PROJECTS** ✓
- With the support of the LAGs, training-needs are detected and access to training is improved, especially for disadvantaged groups. **TRAINING** ✓
- The initiative establishes direct collaboration through financial and other supports especially for SMEs and professionals in the territory. **SMEs AND PROFESSIONALS** ✓
- LAGs are the greatest social exponent of the territories and promoters of gender equality. **SOCIAL COHESION-EQUALITY** ✓
- Through LEADER, the landscape, environment, and biodiversity in the territories are improved through sustainability plans. **BIODIVERSITY** ✓

ENGLISH

Better | Equal | Worse

Would you like your territory to continue receiving resources to promote economic, social and environmental diversity through LEADER and LAGs?

Yes | No | I dot not care

Do you think that, without these resources, your territory would have undergone a similar development at all levels (economic, social, political)?

Yes | No | I don't know

What do you advise the top leaders about the continuity of LEADER to address and reverse the current situation in rural areas?

And finally, how would you improve the LEADER approach? Rate the following options from 1 to 5 (5 is the maximum value).

1. Returning to the origins of LEADER in terms of the implementation of the 7 basic principles (bottom-up approach, development strategy, public-private collaboration, multi-sectorality, innovation, cooperation and networking).

1 2 3 4 5

ENGLISH

1 2 3 4 5

3. Avoiding the high level of politicisation in the application of LEADER.

1 2 3 4 5

4. Simplifying bureaucratic procedures and providing LAGs with greater capacity for social and economic revitalization.

1 2 3 4 5

SEND

Share Tweet

Copyright © 2020 Red Española de Desarrollo Rural

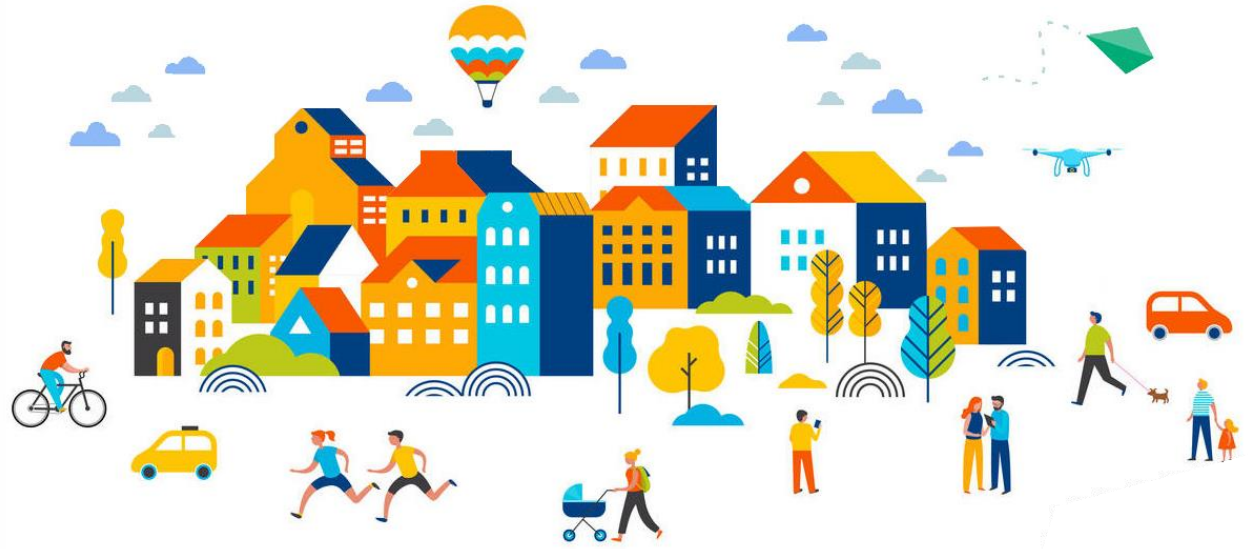

European Leader Association for Rural Development

Brussels, www.elard.eu

SWEDISH PRESIDENCY 2020-2021

LUS LOKAL UTVECKLING SVERIGE

ReDR Red Española de Desarrollo Rural